

Elementa

Een samenwerking tussen:

Samenwerkingsverband Amstelronde Passend Onderwijs,
de gemeenten: Amstelveen, Ouderkerk aan de Amstel, Uithoorn en Aalsmeer

Uitvoerend partner:

School of Understanding Amstelveen

Beste ouders/ verzorgers,

Voor jullie ligt de informatiefolder van Elementa. Deze folder heeft u gekregen of opgezocht omdat uw kind hoogbegaafd is, maar het onderwijs niet heeft kunnen bieden wat er nodig is om jullie kind op een goede manier te begeleiden.

Elementa is een tussenvoorziening voor hoogbegaafde kinderen die vastlopen binnen het reguliere onderwijssysteem. In een samenwerking tussen de gemeenten Amstelveen, Ouderkerk aan de Amstel, Uithoorn en Aalsmeer, het samenwerkingsverband Amstelronde Passend Onderwijs en de School of Understanding, starten we deze voorziening. Binnen deze voorziening krijgen kinderen zowel een onderwijsaanbod als een zorgaanbod. Dit doen we door op één locatie de samenwerking tussen zorg en onderwijs aan te gaan, dagelijks kinderen levenslessen te geven en zowel de cognitieve resultaten als het evenzo belangrijke welbevinden van kinderen in kaart te brengen. Op deze manier willen we de kinderen begeleiden naar een plek waar ze goed in hun vel zitten en goed tot hun recht komen. Hierbij begeleiden we ze, waar mogelijk, terug naar regulier onderwijs (hun school van herkomst), of anders naar een andere passende plek.

Het gaat erom dat uw kind zich weer veilig voelt, gemotiveerd wordt om te leren en de vaardigheden leert om zijn/ haar talenten in te kunnen zetten. Het gaat er bovendien om hun ondersteuningsbehoefte op te vangen.

In deze folder leest u wat wij doen en hoe u uw kind zou kunnen aanmelden bij Elementa. U kunt dan een eerste inschatting maken of Elementa een geschikte plek voor uw kind is.

De doelgroep

Elementa is een tussenvoorziening voor vastgelopen, hoogbegaafde kinderen in de basisschoolleeftijd.

Het gaat hierbij om kinderen die tekenen van hoogbegaafdheid laten zien alsook tekenen van een (leer)stoornis. Dit kunnen bijvoorbeeld tekenen van dyslexie, ADHD, ASS of sociaal emotionele problematiek zijn. Deze groep kinderen vraagt een begeleiding die in het regulier onderwijs niet altijd volledig geboden kan worden. Door de combinatie onderwijs en zorg kan er bij Elementa vaak wel worden voldaan aan hun ondersteuningsbehoefte. Het is belangrijk om hierbij aan te geven dat er *begeleiding* geboden kan worden binnen Elementa, maar dat we geen *behandelcentrum* zijn. Behandeling zal binnen de reguliere jeugdzorg plaats moeten vinden, indien nodig.

Om helderheid te verschaffen over de doelgroep voor deze voorziening zijn de inclusiecriteria als volgt:

- We nemen een brede definitie van meer- hoogbegaafdheid. Het gaat hierin expliciet niet om een aantoonbaar IQ van boven de 115 / 130 maar om het feit dat uw kind een bovengemiddeld leervermogen heeft. De reden hiervoor is dat veel kinderen die in aanmerking komen voor deze voorziening niet (meer) op hun bijbehorende niveau scoren.
- Buiten dit talent moet uw kind een ondersteuningsvraag hebben die niet meer in het reguliere onderwijs te beantwoorden is. Deze vraag kan liggen in leer- of ontwikkelingsstoornissen of sociaal-emotionele uitdagingen.
- In uitzonderlijke gevallen kan de ondersteuningsvraag liggen in een sterk aangepast didactisch programma. Het gaat er dan om dat uw kind meer dan 2 jaar afwijkt van de reguliere stof en sociaal-emotionele negatieve gevolgen ondervindt van het verschil tussen het onderwijsaanbod en het aangeboden niveau.

Om de kinderen te kunnen bieden wat ze nodig hebben en duidelijkheid en transparantie te bieden in wat we wel en niet kunnen, hebben we ook een aantal zaken op papier gezet die we helaas niet kunnen opvangen bij Elementa.

- (Extreem) externaliserende gedragsproblematiek die een bedreiging oplevert voor de omgeving. Het is in dat geval moeilijk het welbevinden van andere kinderen met specifieke gevoeligheden te blijven bewaken. In hoeverre het gedrag te externaliserend is voor de begeleiding bij Elementa, wordt door de specialisten van Elementa vastgesteld.
- Elementa is zoals gezegd een tussenvoorziening, dit houdt in dat het doel is om kinderen de vaardigheden te leren die nodig zijn om terug te keren naar het reguliere onderwijs. Als er vooraf redenen bekend zijn waardoor deze ontwikkeling niet zal plaatsvinden, kan Elementa niet de juiste begeleiding bieden.
- Kinderen die naar Elementa komen hebben zowel voor zichzelf aanvullende zorg nodig. Daarnaast verwachten we dat ouders ook een ontwikkelingsproces aan gaan. Ouders gaan bij aanmelding expliciet akkoord met het nemen van die actieve rol. Mocht u dit niet kunnen of willen, dan is onze begeleiding helaas weinig effectief.

In het overleg wordt gekeken of een van de bovenstaande contra-indicaties van toepassing zijn. Mocht dit het geval zijn, willen we uiteraard samen met de gemeente en het samenwerkingsverband kijken wat we wel kunnen betekenen en waar we u en uw kind zouden kunnen helpen.

Om een goede inschatting te kunnen maken of uw kind op zijn/haar plek zal zijn bij Elementa, is er een aanmeldprocedure opgesteld. Hierbij kijken uw kind, u, de huidige school, de onderwijsspecialist van het samenwerkingsverband en de specialist van Elementa samen of dit de beste stap voor uw kind is zou zijn. Zo'n overleg noemen we een ondersteuningsteam overleg, oftewel een OT.

Aanmeldroute

Op het moment dat uw kind vastloopt op de huidige school, hebben u en de school vaak al van alles geprobeerd om uw kind weer blij en gemotiveerd naar school te laten gaan. Soms is dit echter, ondanks de goede bedoelingen en gezamenlijke inzet, onvoldoende. Op dat moment kan de intern begeleider van de school een groeidocument opstellen. Dit is een document waarin de talenten en de ondersteuningsvragen van alle betrokkenen worden opgeschreven. Met dit groeidocument wordt een overleg gepland met de onderwijsspecialist en eventueel met een hoogbegaafdheidsspecialist van het samenwerkingsverband. Zij gaan samen met u kijken welke stappen er nog genomen kunnen worden om het welbevinden van uw kind weer te laten groeien.

Als uit dit overleg blijkt dat er meer zorg en expertise nodig is dan de huidige school kan bieden, wordt de specialist van Elementa betrokken bij het overleg. In dit overleg gaan we dan, samen met u, kijken in hoeverre Elementa een goede plek zou zijn voor uw kind. Als we tot de conclusie komen dat dit de juiste plek is, worden u en uw kind uitgenodigd voor een startgesprek. Hierin kunt u kennismaken met de leerkrachten en zorgcoaches van Elementa en zal de begeleidingsovereenkomst worden getekend. Met het tekenen van de begeleidingsovereenkomst gaat u ermee akkoord dat uw kind geplaatst wordt op Elementa en dat zowel uw kind als uzelf een actieve rol zullen nemen in het proces. De huidige school van uw kind gaat akkoord met het feit dat zij de tijd dat uw kind bij Elementa is, gebruikt om ervoor te zorgen dat zij kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van uw kind wanneer hij/zij terugkeert.

Het begeleidingsplan

Naast de begeleidingsovereenkomst die we bij het startgesprek tekenen, stellen we voor uw kind ook een begeleidingsplan op. De begeleiding binnen Elementa bestaat uit 5 fases. De kinderen kunnen binnenstromen in 4 verschillende fases. De vijfde fase is de fase waarbij ze gereguleerd terugkeren naar de school van herkomst. Bij iedere fase horen verschillende doelen. Tijdens het startgesprek maken we een globale inschatting welke fase van begeleiding uw kind nodig heeft. Na een periode van 4 weken hebben we de eerste bespreking van het begeleidingsplan. In dit begeleidingsplan stellen we de huidige fase van de begeleiding en de daarbij behorende doelen vast. U, uw kind, de leerkracht en de zorgcoach zijn bij dit overleg aanwezig.

2.3 Verschillende fases

Zoals hierboven beschreven is de begeleiding binnen Elementa verdeeld in 5 fases. Dit is gedaan om zo inzichtelijk mogelijk te maken wat het hoofddoel van de begeleiding op dat moment is. De doelen van de verschillende fases worden hieronder globaal beschreven. Uiteraard worden de doelen meer gepersonaliseerd voor elk kind. Deze doelen worden met uw kind en u besproken bij de evaluatie van het begeleidingsplan.

Fase 1

Het doel van deze fase is stabilisering. Het gaat hierbij om kinderen die (bijna) thuis hebben gezeten en op de schoolse vakken niet leerbaar zijn. Het is voor hen belangrijk dat ze een ritme in hun dag ontwikkelen en aanwezig kunnen zijn op school. Er moet weer een gevoel van veiligheid worden gecreëerd waarbij de kinderen zicht hebben op hun eigen talenten en ondersteuningsbehoefte. In deze fase zal er vooral aan de zorgdoelen worden gewerkt. Kinderen mogen meedoen met de onderwijsdoelen, maar zijn hiertoe niet verplicht. Dit is een bewuste keuze omdat de druk van de onderwijsdoelen een belemmering kan zijn voor de veiligheidsbeleving van uw kind in deze fase.

Fase 2

Deze fase is bedoeld om kinderen weer leerbaar te krijgen. Dit is het einddoel van deze fase dus ook nu staan de zorgdoelen voorop. Het gaat in deze fase om activering van de kinderen en hen te laten participeren binnen de groep. Naast het intensieve zorgprogramma zal uw kind leerdoelen krijgen binnen zijn/haar eigen interessegebied en langzaam weer wennen aan verwachtingen en deadlines. Hierbij is nog in grote mate sprake van vrijwilligheid. Het gaat in deze fase wederom om de veiligheidsbeleving van uw kind. Deze breiden we uit naar het feit dat uw kind gaat experimenteren met wat hij/zij wil. Het doel is om te gaan van 'meedoen waar ik kan' naar 'ik kan blijven participeren als er weerstand komt'.

Fase 3

Aan de start van deze fase is uw kind leerbaar. Dit houdt in dat uw kind concrete lesdoelen aangeboden krijgen per thema en dat het voor hem/haar 'nuttig' voelt om dit te leren. Er zal een mix plaatsvinden tussen de kerndoelen basisonderwijs en uitdagende doelen. De kinderen zullen weer leren een dagplanning te maken in uren en dagdelen en ook zullen ze gaan oefenen met deze planning te voltooien. De leerlingen mogen nog aangeven op welke manier zij in hun eigen kracht staan en op welke manier zij dus het beste leren. Er wordt opgebouwd naar een weekplanning en er komen verplichte instructies voor uw kind. Het einddoel voor de kinderen is dat ze schoolbaar zijn. Dit houdt onder andere in dat zij de weekplanning kunnen maken en voltooien.

Fase 4

Aan de start van deze fase zijn kinderen schoolbaar. Dit houdt in dat ze meer verplichte lessen en instructies dienen te volgen. Ze doen verder vrijwel hetzelfde als in fase 3, alleen komt er een aantal activiteiten bij. Ze mogen bijvoorbeeld in de groepen van de School of Understanding meedoen aan verschillende activiteiten daar. Ze gaan wat minder

gethematiseerd aan de slag en zullen de wat 'normalere' schoolvakken moeten volgen. Aan het eind van deze fase zijn de kinderen ook weer toetsbaar. Dit houdt in dat zij geen stress van toetsen krijgen en deze redelijk op niveau kunnen maken.

Dagplanning

De dagplanning zal verschillen per fase van het programma. Hierbij zal de verhouding onderwijsdoelen en zorgdoelen variëren. Zo zullen kinderen die in de eerste fase zitten relatief meer coachingsdoelen hebben dan kinderen in de derde fase van het programma. Andersom geldt dat kinderen in de derde fase meer onderwijsdoelen hebben dan kinderen in de eerste fase. De vaststelling van het programma van de kinderen wordt gedaan door de specialisten van Elementa en zal met u worden besproken tijdens elke evaluatie van het begeleidingsplan.

Een vast onderdeel voor alle kinderen zijn de levenslessen, zoals die ook op de School of Understanding gegeven worden. Hier doet iedereen aan mee en ook alle begeleiders zitten hierbij. Tijdens deze levenslessen wordt psycho-educatie gegeven op verschillende onderwerpen, zoals Mindset, executieve functies, moreel besef, Character Strengths, Mindfulness en geluk. Gedurende de dag zullen op deze onderwerpen teruggegrepen worden tijdens de instructies.

De in- en uitcheck achten wij erg belangrijk. Bij de incheck hebben alle kinderen met coach en/of leerkracht een kort gesprekje over hoe ze de dag zijn gestart en wat hun doel en persoonlijke dagplanning worden. Dit moment van persoonlijke aandacht kan bijdragen aan het welzijn van het kind gedurende de rest van de dag. Bij het uitcheckmoment wordt besproken of het doel van de dag is gehaald en waarom dit wel of niet gelukt is.

De instructies en het zelfstandig werken zullen, onder andere, op een specifiek thema gebaseerd zijn. Voorbeelden zijn het Heelal, Egypte, Op reis, Milieu en kringloop, Kunst. Het werk dat de kinderen doen, zal zoveel mogelijk aangepast zijn op wat uw kind aankan. Hierbij gaan we uit van de zone van naaste ontwikkeling. Voor kinderen die, tijdelijk, niet aan onderwijsdoelen werken omdat hun coachingsvraag te groot is, focussen we in eerste instantie op werken in hun interessegebied.

We hopen dat u via deze folder voldoende informatie heeft gekregen om een eerste inschatting te maken of Elementa eventueel een goede plek is voor uw kind. Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, verzoeken wij u die te richten tot de leerkracht of intern begeleider van de huidige school van uw kind. Zij kennen uw kind en kunnen vragen vaak beter beantwoorden dan wij. Als zij de vragen niet kunnen beantwoorden, kunnen ze contact met ons of met het samenwerkingsverband opnemen. Eventueel kunnen zij ons verzoeken om contact met u op te nemen. Dit doen we dan graag.

hartelijke groet,

Het team van Elementa